N°. 82. 18[illegible]

BREDASCHE COURANT.

ZONDAG 10 OCTOBER.

TE ZEGELEN 1½ C. NOORD-BRABAND.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 7den October.

De reis van den Prins-Voorz. geeft, sedert het komplot te Marseille, niet die voortdurend gelukkige uitkomsten als dit aanvankelijk het geval is geweest.

De ontvangst, welke *Lodewijk Napoleon* te Nimes is te beurt gevallen, moet, o. a., een scherp contrast opgeleverd hebben met die in andere steden. In plaats der gewone geestdrift, ontwaarde men toch overal niets dan koelheid en terughoudendheid. Dit wordt toegeschreven aan de staatkunde, welke de ingezetenen van Nimes aankleven, en welke er, alhoewel tot veel verdeeldheid leidende, in geen geval eene demonstratie ter gunste van het Keizerrijk kon uitlokken.

Te Bordeaux zijn eenige personen in hechtenis genomen wegens het in stilte vervaardigen van buskruid. Te Moulins heeft een apothekersjongen zich-zelven om het leven gebragt; hij had op zich genomen, den Prins-Voorz., bij diens bezoek in gemelde stad, om het leven te brengen, terwijl hij hem een verzoekschrift aanbood: de petitie had hij dan ook overgereikt, doch de moed had hem ontbroken, de misdaad te volvoeren, ten gevolge waarvan hij nu zich-zelven het leven benomen heeft.

Te Montpellier had de Voorz. aan 130 personen, die wegens politiek misdrijf veroordeeld waren geworden, kwijtschelding of verzachting van straf verleend. Dit blijkt van goedertierenheid had onder het publiek veel genoegen veroorzaakt, maar, naar het schijnt, niet geheel aan de verwachting voldaan, en toen de Prins-Voorz. eene aan den handwerkersstand gegeven danspartij bezocht, en de danszaal doorwandelde, werd aldaar tweemalen, te zijnen aanhoore, de kreet: *leve de amnestie!* aangeheven. De Prins-Voorz. bleef staan, en zich tot de schare wendende, voegde hij haar met eene vaste en bedaarde stem de volgende woorden toe: «Ik hoor: leve de amnestie! roepen; gij hebt de amnestie in den mond, maar ik draag ze in het hart; zoo gij ze wenscht, toont door een wijs en vaderlandslievend gedrag, dat gij ze waardig zijt. «Een levendig gejuich van: *leve de Keizer!* getuigde van den indruk, welken deze ernstige toespraak op de aanwezenden maakte.

Te Toulouse heeft gedurende des Prinsen verblijf ongewone geestdrift geheerscht; de stad had een zeer feestelijk aanzien en was als 't ware met vlaggen en guirlandes overdekt; meer dan 200,000 menschen waren daar bijeen, terwijl een heldere zonneschijn het feest begunstigde. Toen de Prins Maandag middag de stad binnentrok, klonken de kreten van *leve de Keizer!* en *leve Napoleon III!* hem allerwege tegen en zulks duurde den ganschen dag en ook den volgenden voort. Maandag avond was Toulouse prachtig geïllumineerd en Dingsdag hadden aldaar allerlei festiviteiten plaats. Woensdag morgen heeft de President zich van Toulouse naar Agen begeven.

De Prins-President moet zich thans te Bordeaux bevinden, een der punten alwaar hij volgens het aanvankelijk gemaakt en tot nog toe stipt gevolgde reisplan een etmaal zal stilhouden. Groote toebereidselen zijn er gemaakt om bij de ontvangst van het staatshoofd den in andere steden ten toon gespreiden luister nog te overtreffen. Te Toulouse heeft de President een spiegelgevecht bijgewoond, hetwelk eene voorstelling moest zijn van eenen aldaar in de laatste dagen van het keizerrijk geleverden veldslag, waarin het Fransche leger nu wijlen den Hertog van *Wellington* tegenover zich had. Het scheen sommigen onkiesch den nog onbegraven held derwijze ten tooneele te voeren; en hierom had men reeds gezegd dat het militaire schouwspel ditmaal niet zoude plaats hebben.

— De ontvangst van den Prins-President te Parijs zal veel minder luisterrijk zijn dan eerst gezegd was, daar het gemeentebestuur, in plaats van 400,000 francs, zoo als men eerst had verhaald, slechts 40,000 franks tot dat einde heeft bestemd. Bij de brug van Austerlitz wordt een eereboog opgerigt.

De President heeft op zijne reis aanzienlijke kredieten verleend voor de uitvoering van openbare werken in eenige steden: twee millioen voor de haven van Toulon; twee millioen 500-duizend francs voor de hoofdkerk te Marseille, enz. Sommigen verzekeren dat het Wetgevend Ligchaam of enkele leden van dat korps zeer verlangend zijn te vernemen, of deze Vergadering niet zal worden geroepen om over de bewilliging dezer credieten te beraadslagen, daar alles wat de financiën betreft tot hare bevoegdheid behoort.

— Een der belangrijkste vraagstukken, welke op dit oogenblik de leden van het geslacht Bonaparte bezig houden, betreft de opvolging tot den troon. Ingeval van afkondiging van het keizerrijk vordert de prins van Canino, zoo niet voor zich, althans voor zijnen oudsten zoon, den titel van erfprins en dat wel bij voorkeur boven den prins *Jerôme* en zijn zoon; want bij het senaatsbesluit van 1804 zijn het de broeders van den keizer, die hem naar rang van ouderdom moeten opvolgen, ingeval *Lodewijk Bonaparte*, vader van den tegenwoordigen president kinderloos mogt overlijden. *Lucien Bonaparte*, waarvan de tegenwoordige Canino's afstammen, was oudere broeder van den keizer dan *Jerome*. Dit is de reden waarom men het onder de familie Bonaparte niet eens kan worden over de opvolging tot den troon; eenige willen dat het erfregt eerst nu zal aanvangen; zonder tot het verledene terug te keeren, anderen verlangen, daarentegen, dat men zich aan de overlevering van 1804 zal houden.

— Den 4den dezer is te Parijs tusschen den Franschen minister van buitenlandsche zaken en de vertegenwoordigers van België en Pruissen eene overeenkomst aangegaan tot regeling der telegraphen-dienst tusschen die landen. De vertegenwoordiger van Pruissen handelde tevens uit den naam van Oostenrijk, Beijeren en andere Staten, die reeds met Pruissen in eene dergelijke verbindtenis staan.

— Volgens de berigten uit Madrid van den 1sten dezer maand heeft de staatscommissie, die benoemd is om met de afgevaardigden der Baskische provinciën omtrent eene wijziging van de politieke voorregten dier gewesten in overleg te treden, dien dag hare taak aangevangen. De tegenwoordige president-minister, de heer *Bravo Murillo*, scheen voornemens, de reeds zoo dikwijls ter sprake gebragte opheffing dier voorregten door te zetten, maar heeft, bij de gisting die de vrees daarvoor onder de Baskische bevolking heeft te weeg gebragt, eene schikking met gemeen overleg raadzamer geacht: de bovengemelde staatscommissie moet deze, zoo mogelijk, bewerken.

— De Spaansche officiele en half-officiele bladen hadden tot nog toe, geheel in strijd met de Noord-Amerikaansche berigten, verzekerd dat Cuba ongestoorde rust genoot. Het regeringsblad van den 1sten dezer berigt thans, dat in die kolonie 52 personen in hechtenis genomen zijn wegens eene zamenspanning tegen de veiligheid des eilands, en 12 anderen wegens het drukken en verspreiden van een revolutionnair dagblad.

— Volgens de berigten uit Rome van den 30sten September ll., heeft de pauselijke regering eindelijk de nieuwe belasting op ambachten en bedrijven, waartegen van vele zijden bezwaren waren opgerezen, in werking gebragt en het tarief der patenten vastgesteld.

— Uit Rome meldt men dd. 30 September, dat de Paus Zondag den 26. van Castel-Gandolfo in zijne hoofdstad was teruggekeerd, en den 27. een geheim consistorie had gehouden voor de benoeming van verscheidene bisschoppen. Men had gesproken van de proclamatie van drie nieuwe kardinalen; doch men zeide dat zij eenige maanden verdaagd was, en men voegde er bij, dat alsdan gewigtige veranderingen zouden plaats hebben in het huis van den H. Vader.

— Uit Napels ontvangt men berigt dat de Koning, ter gelegenheid van de voorspoedige bevalling der Koningin, aan de wegens wanbedrijven veroordeelde personen de straf kwijtgescholden en voor de veroordeelden tot tuchthuisstraf en verbanning (de militaire veroordeelden uitgezonderd) den straftijd met drie jaren verminderd heeft.

Terwijl te Florence het regtsgeding tegen *Guerrazzi* en zijne medebeschuldigden voortgezet wordt en steeds in hooge mate de algemeene aandacht trekt, is te Napels ook een politiek regtsgeding wegens de gebeurtenissen van het jaar 1848 aangevangen. Een groot aantal personen en daaronder eenige zich door aanzien en gematigde denkwijze onderscheidende leden van het kortstondige Napelsche parlement, zijn te regt gesteld wegens deelneming aan de volksbeweging die den 15den Mei 1848 te Napels plaats had. Tegen negen hunner is de doodstraf, tegen zes en dertig galeistraf van korter of langer duur, en tegen één de straf van levenslange ballingschap geëischt, zijnde de overige in de regtsvervolging betrokken personen voortvlugtig.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 78,30; $4^1/_2$ pCt. 104,70; Rom. Leening $98^1/_2$.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 6den October.

Te Berlijn is men steeds in gespannen verwachting welke houding Hanover zal aannemen. Men zeide, volgens de laatste berigten, dat de Koning zijn verlangen had te kennen gegeven om, alvorens eenig besluit te nemen, de plannen van den Koning van Wurtemberg te vernemen, en men bragt deze wensch in verband met de reis van den eerstgenoemde der Vorsten, die, zoo als men weet, naar Stuttgart is vertrokken. Men

zeide zelfs dat hij daarna zich naar Munchen zoude begeven, waarheen zich gelijktijdig de Keurvorst van Hessen en de Hertog van Nassau, zouden begeven, zoodat in de hoofdstad van Beijeren eene soort van Congres zou plaats hebben. Het plan, aan den Koning van Hanover toegeschreven, om zich naar Munchen te begeven, verdient nog bevestiging.

— De stormwind die laatstleden Zaturdag woedde heeft ook te Dusseldorp groote schade aangerigt. Niet alleen werden vele daken sterk beschadigd en boomen ontworteld, maar de zware borstwering eener brug werd vernield en op den Rijn zonken drie schepen, een van welke met kolen geladen was, terwijl de lading der beide anderen deels in kolen, deels in voor een spoorweg bestemde tigchelsteenen bestond.

Bij Lobith zijn dien dag 2, bij Emmerik en Ruhrort 4, bij Heerdt 2 schepen gezonken, terwijl bij Grieth, Götterswickerhamm en Kaiserswerth 1 vaartuig gezonken is en andere, op verschillende plaatsen, zwaar lek bekomen hebben.

— *Lucien Bonaparte* heeft, na zijne winst, die op 4 à 500,000 fr. geschat wordt, te Frankfort in goede handen geplaatst te hebben, zijn geluk nogmaals bij de Homburger speelbank beproefd, en op nieuw 100,000 fr. gewonnen. De directie heeft den heer *Blanc*, die zich thans te Parijs bevindt, per telegraaf medegedeeld, dat de bank, om het spel met dien gelukkigen speler langer voort te zetten, nog een millioen francs noodig heeft. Men verzekert dat haar reeds 200,000 fr. door het huis *Rothschild* voorgeschoten zijn.

— De stad Gräfenthal, in het hertogdom Meiningen, is den 30sten September door een vreeslijken brand vernield. Niet minder dan 252 huizen werden door de vlammen verteerd; slechts 20 huizen bleven staan.

ENGELAND.

LONDEN, den 6den October.

Alle oude Engelsche soldaten welke den slag bij Waterloo hebben bijgewoond zijn door middel der dagbladen uitgenoodigd de begrafenis van *Wellington* bij te wonen. De plaats hunner vereeniging tot dat einde zal nader worden aangekondigd.

— In de ministeriele Londensche bladen leest men het volgende: «Als een blijk van eerbied voor de nagedachtenis van den Hertog van Wellington, op wiens sterfdag het nieuwe stoomoorlogsschip, de schroef-driedekker *Windsor-Castle*, van stapel liep, is de naam van dit schip veranderd: het is onder den naam van *de Hertog van Wellington* op de lijst der Engelsche vloot gebragt. De twee grootste schroefstoomschepen die nu in eenige oorlogsvloot ter wereld bestaan, behooren tot de Fransche en tot de Engelsche vloot. Frankrijk heeft het zijne *Napoleon*, genoemd: de naam van zijn grooten mededinger wordt thans over de baren gevoerd door het grootste oorlogsschip, dat ooit gebouwd is, en hetwelk op eenmaal meer dan vier duizend pond metaal uit zijne vuurmonden zal braken. Zoodanige schepen verdienen beter dan de heeren *Hume*, *Cobden* of *Bright*, den naam van leden van het Vredes-Genootschap. De *Hertog van Wellington*, ligt nog te Pembroke maar moet naar Portsmouth gebragt en aldaar zoo spoedig mogelijk voor de werkelijke zeedienst uitgerust worden."

— Men houdt zich bezig met het plan tot het leggen van een gedeeltelijk onderzeeschen telegraaf tusschen Europa en Amerika, over IJsland en Groenland, welk ontwerp door twee jeugdige ingenieurs, de heeren gebr. *Harrison*, beraamd is, en tot het helpen verwezenlijken waarvan zich ook de Deensche regering, in zoo ver het haar grondgebied betreft, bereid moet hebben betoond. Men is benieuwd welk middel de ontwerpers bedacht hebben om den krachtigen invloed der ijsbergen van Groenland, op de uitvoering van hun plan te overwinnen.

— In eene te Glasgow gehouden *anti-slaverijmeeting*, las de heer *Graham Russell* een brief voor van lord *Palmerston*, gedateerd 15 September dezes jaars, waarin de ex-minister van buitenlandsche zaken, op aanvrage, antwoordt, dat de invoer van slaven in Brazilie het vorige jaar gedaald was tot 3000, vroeger beliep het getal wel eens 60 à 70,000 negers. Ook in Cuba was de invoer verminderd, hoewel niet in dezelfde verhouding als in Brazilie, dat de slavenwet met de meest mogelijke gestrengheid tracht te handhaven.

— De *Mobile*, kapitein *Barber*, een schoon Amerikaansch schip van ongeveer 1000 tonnen, den 28sten der vorige maand met 40 passagiers en 30 man equipage, van Liverpool naar New-Orleans afgezeild, is woensdag op Blackwater Bank gestrand en geheel weg. Slechts een achttal menschen heeft men kunnen redden; de kapitien, stuurman en het overige der equipage, benevens de meeste passagiers, zijn in de golven omgekomen.

— Berigten uit Alexandrie van 24 September melden, dat de Pacha van Egypte onverwachts den uitvoer van granen uit Kairo en de boven die stad gelegene plaatsen, verboden had, uit hoofde daar schaarschte van koren te vreezen was, omdat de overstrooming van den Nijl ditmaal slechts kort geduurd had. Dit verbod heeft de handelaren in graan in groote verlegenheid gebragt, nademaal aanzienlijke partijen gekocht waren, om naar Engeland en elders uitgevoerd te worden. Men vleide zich intusschen, dat de maatregel weldra ingetrokken zou worden. — De werkzaamheden aan den spoorweg in Egypte werden steeds met ijver voortgezet. Inzonderheid waren zij bij het meer Mareotes, waar men in November met verhooging van den waterstand te kampen heeft, met kracht doorgezet en veel gevorderd.

— Uit de meer uitvoerige berigten van Bombay blijkt dat het leger, hetwelk in de maand November te Pegu verzameld zal worden, tot voortzetting des oorlogs tegen de Birmannen, twintigduizend man sterk zal zijn en uit zes regementen Europeesch en twaalf regementen inlandsch voetvolk, een zwaren artillerietrein en een groot aantal sappeurs en mineurs bestaan zal.

BELGIE.

BRUSSEL, den 8sten October.

Men verwacht thans vrij algemeen weldra een nieuw kabinet te zullen zien tot stand komen, geheel of grootendeels bestaande uit mannen die thans niet lid zijn van eene der wetgevende kamers, en die in de jongste partijtwisten geen werkdadig aandeel hebben genomen. Men noemt reeds eenige mannen die uitgenoodigd zouden zijn om in het nieuwe kabinet zitting te nemen, onder anderen den heer *Liedts*, gouverneur van Brabant en thans tijdelijk het bestuur der financien waarnemende, die lid van den ministerraad zonder portefeuille zoude worden, en den heer *Piercot*, burgemeester der stad Luik.

De ministeriele *Indépendance*, van deze geruchten gewagende, zegt dat de heer *de Brouckere*, de minister van staat, die zich met de vorming van een nieuw kabinet heeft belast, ijverig aan deze taak arbeidt, maar nog niet zoo ver gevorderd is dat hij den Koning personen ter benoeming heeft kunnen voordragen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 9den October.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Donderdag zijn ingekomen:

a. de navolgende in het vorige zittingjaar onafgedaan gebleven wetsontwerpen, te weten: 1°. dat houdende regeling der strafwetgevende magt van de waterschapsbesturen; 2°. dat tot vaststelling van het reglement op het beleid der regering in Nederlands Indie; 3°. dat tot vaststelling van het reglement op het beleid der regering in West-Indie; 4°. dat tot regeling van het muntwezen in West-Indie en ter Kuste van Guinea; 5°. dat tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1850; en 6°. dat tot wijziging der bestaande toltariven op Sint Martin (Nederlandsch gedeelte), waarvan het eerste vierde en vijfde zijn gewijzigd geworden;

b. afschrift eener tusschen Nederland en Wurtemberg gesloten overeenkomst tot wederkeerige uitlevering van boosdoeners.

De Commissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp tot wijziging der wetten tot regeling der begrooting van uitgaven op het Fonds voorspruitende uit de koopprijzen van Domeinen en tot amortisatie van schuld over 1851, heeft haar eindverslag ter tafel gebragt. De beraadslaging over dat wets-ontwerp is bepaald op aanstaanden Maandag, des voormiddags ten elf ure.

Naar aanleiding van art. 132 van het Reglement van Orde, heeft de Kamer beslist dat alle werkzaamheden, zoo van haar zelve of van benoemde Commissien, die in de vorige zitting onafgedaan zijn gebleven, voor zooverre zij niet de behandeling van voorstellen des Konings betreffen, in deze zitting zullen hervat worden. Onder die werkzaamheden behoort onder anderen het nemen eener beslissing omtrent de conclusien op de rapporten door de respective Commissien wegens:

1°. het jaarlijksch verslag omtrent den toestand der kolonien over 1849 voor zooveel de West-Indien betreft;

2°. het verslag wegens de rekeningen omtrent de 3 percents leening en de conversie van 1844: en

3°. het verslag nopens de rekening betrekkelijk het Fonds van kolonisatie van behoeftigen.

De Vergadering heeft besloten de beraadslaging over die conclusien te houden op Maandag 11 October aanstaande, na afloop der behandeling van het hierboven vermelde wets-ontwerp.

In deze zelfde vergadering heeft de heer *de Lom de Berg*, na in handen des Voorzitters de bij de Grondwet gevorderde eeden te hebben afgelegd, zitting genomen.

— Dingsdag hebben de Afdeelingen der Tweede Kamer een aanvang gemaakt met en sedert voortgezet het onderzoek der wetsontwerpen, uitmakende de staatsbegrooting voor 1853.

— In de buitengewone vergadering der Prov. Staten van Gelderland, Dingsdag ll. gehouden, is, ter vervanging van den heer *H. F van Meurs*, tot lid der Eerste Kamer van de Staten-Generaal gekozen de heer *E. W. van Dam van Isselt*.

— Volgens het *Handelsblad* zou de minister *Thorbecke* zich ad interim ook met de portefeuille van buitenlandsche zaken belasten.

— Men verneemt, dat eerlang aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal een wetsontwerp zal worden aangeboden, strekkende tot goedkeuring van het huwelijk, door Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden aan te gaan met eene der dochters van Z. D. H. den Hertog *Bernhard* van Saksen-Weimar-Eisenach.

— Naar wij vernemen is de 1ste luit.-adjudant *Smits* van het 5de regiment infanterie, door Z. M. tot kapitein 3de klasse bevorderd en overgeplaatst bij het 2de regiment infanterie, terwijl tot bataillons-adjudant is benoemd de 2de luitenant Baron *van Hoecop*, van dat regiment.

— Naar men verneemt heeft Z. M. de Koning het beschermheerschap aangenomen der *Vereeniging ter bevordering van Fabriek- en Handwerk-Nijverheid in Nederland*.

— Men verneemt dat de Minister van Oorlog de chefs der korpsen van het leger gemagtigd heeft, om aan de miliciens der ligting van 1849 vergunning te verleenen tot het aangaan van een huwelijk.

— Uit de opgaven, bij het Depart. van Binnenl. Zaken ontvangen, blijkt, dat sommige gepensioneerde militairen, niet in eene Nederlandsche gemeente domicilie van onderstand hebbende, uit armenfondsen worden ondersteund, met het doel, de uitgaven daarvoor van het Rijk terug te vragen. De Minister van Binnenl. Zaken acht dit in den regel bedenkelijk.

De pensioenen van militairen zijn geregeld naar de deswege bestaande verordeningen, in verband met hunnen diensttijd; en voor hen, die ligchaamsgebreken hebben, met den aard van deze. Daarom bestaan er, naar het oordeel van den Minister, in den regel geene termen, hun boven dien van Rijkswege onderstand te geven, hetgeen werkelijk eene verhooging van pensioen zou zijn, waarvoor geen wettige grond bestaat. Het kan intusschen gebeuren, dat enkele dier personen, vooral zij, wier pensioen zeer gering is, door ziekten of andere zware rampen, in zoodanigen buitengewonen toestand geraken, dat daarin voldoende grond wordt gevonden, tijdelijk van den bedoelden regel af te wijken, met voorbehoud, hetgeen hunne verpleging *in gestichten* kost, geheel of ten deele te doen vergoeden uit het bedrag van hun pensioen, gedurende den tijd dier verpleging. Uit dien hoofde heeft de Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland de gemeentebesturen, ingevolge uitnoodiging van den Minister, verzocht, voortaan niet dan bij ziekte of andere bijzondere en zeer dringende gevallen, onderstand voor 's Rijks rekening aan gepensioneerden, van welken aard ook, te doen verstrekken, vóór dat daarin uitdrukkelijk zij toegestemd. In verband hiermede, zal elk geval van dien aard het onderwerp eener afzonderlijke briefwisseling moeten uitmaken.

— Donderdag heeft de procureur-generaal bij den Hoogen Raad, mr. *G. A. G. van Maenen*, zijne conclusie voorgedragen in de beide zaken, betreffende eene vordering uit de nalatenschap van wijlen koning *Willem II*, als *a*, van *J. C. Enthoven*, oorspronkelijke eischer tegen de Erfgenamen, tot betaling van *f* 86,227.04, wegens leverantien, en *b*, van meergemelde Erfgenamen als verweerders en eischers in vrijwaring tegen *L. J. Enthoven en Comp.*, gedaagden in vrijwaring. De conclussie strekt: 1°. tot toewijzing der vordering van den oorspronkelijken eischer tot een bedrag van *f* 82,122.70, met de renten van den dag der dagvaarding, alzoo tot veroordeeling van de erfgenamen tot de betaling van dat bedrag, benevens de kosten van den oorspronkelijken eisch, en 2°. wat betreft der erfgenamen eisch in vrijwaring tegen *L. J. Enthoven en Comp.*, strekt de conclussie tot veroordeeling van die firma in de betaling der vordering van den oorspronkelijken eischer *C. J. Enthoven*. — De uitspraak is bepaald op 12 November aanstaande.

— In den *Nieuwe Noordbradander* leest men:

» Wij vernemen dat Z. Exc. de heer minister van binnenlandsche zaken zijne uiterste tevredenheid aan de Staten van dit gewest heeft te kennen gegeven over het decreteren van den weg van Eindhoven naar Arendonk in de rigting van Turnhout, alsmede over den aanleg, welke aan dien weg gegeven is. Z. Exc. heeft eene subsidie van rijkswege ad 25% in de kosten toegezegd. Ook heeft dezelfde minister verklaard zich wel te kunnen vereenigen met de beschouwingen der Staten, betrekkelijk de aan te leggen noodhaven nabij de stad Grave en het ontbrekende der kosten voor 's rijks rekening heeft opgenomen. Nog vernemen wij dat door dien minister vrij aanzienlijke verminderingen op de provinciale begrooting, voor zoo ver het de rijksuitgaven betreft, heeft gebragt op den post van *reiskosten*, en zich gansch niet heeft kunnen vereenigen met het denkbeeld om ook de reiskosten der speciale commissiën op dien post te brengen."

— De gemeenteraad der stad Amsterdam heeft den 6den dezer tot hoogleeraar in de regtsgeleerdheid en de staatswetenschappen benoemd den heer jhr. mr. *J. de Bosch Kemper*, ter vervanging van den heer mr. *G. A. ten Tew*, aan wien op zijn verzoek eervol ontslag is verleend.

— Uit eene van wege het Departement van Justitie gedane maandelijksche opgave, nopens de bevolking der gevangenissen in de plaatsen, waar tot dus verre het cellulaire strafstelsel in werking is, blijkt, dat het totaal getal cellen voor eenzame opsluiting bestemd, bedraagt 387; dat het grootst getal gevangenen tegelijk aanwezig geweest in de maand Augustus jl. klom tot 360; en het kleinste getal 274. Het schijnt dus te blijken, dat bij de toepassing der straf dit stelsel meer en meer door de regterlijke collegiën wordt gehuldigd.

— Het getal der studenten die, met het begin van het tegenwoordig studiejaar, voor Leyden als nieuwe studenten kunnen aangemerkt worden is 109, van welke reeds 7 aan eene andere hoogeschool, of aan een der beide athenaea, hunne studie hebben aangevangen. Op den 2den dezer waren in de rolle der hoogeschool te Leyden ingeschreven 588 studenten, waarvan 456 aldaar studerende.

— Men schrijft uit Zwolle den 6den dezer:

« Dezer dagen is bij den Hoevenburg, drie kwartiers van deze stad, een wolf gezien; men heeft hem reeds sedert acht dagen in den omtrek vernomen; ook werden reeds eenige schapen en lammeren zijne prooi. Men meent een tweeden opgemerkt te hebben, die losser loop had en derhalve voor een drægtig wijfje gehouden wordt. Zij moeten zich ophouden in de nabijheid van het landgoed *den Aalterdinck*, en wel in de dennenbosschen, de bekende Oosterens-Bolderbosschen, twee uren van Zwolle; er zal wel spoedig jagt op gemaakt worden. Voor ongeveer twintig jaren hield zich aldaar ook een wild varken op, hetwelk toen door den heer *Boogman* geschoten is. Reeën en herten komen nog gedurig; voor eenige weken waren er nog twee midden op den straatweg nabij Zwolle."

— Uit Zierikzee wordt gemeld dat het wrak van het den 2 dezer verongelukt beurtschip den 4 dezer in de haven aldaar gebragt is, door schipper *L. de Weerdt*, die zich naar de plaats des ongeluks begeven had om te beproeven wat van schip en lading was te redden. Van de lading was bijna alles verdwenen en is slechts een kistje en doosje met geld, aan twee der passagiers toebehoorende, gered, zoodat, behalve dat der 12 menschen welke bij het onheil hun leven verloren hebben, ook het verlies aan goederen en gelden aanzienlijk is.

— Uit Vlissingen schrijft men van 5 October:

» Heden middag is van hier vertrokken met de stoomboot *de Schelde*, een detachement infanterie, sterk 100 man, onder bevel van den kapitein *Klap*, afgezonden ter versterking van het garnizoen van het fort Bath, alwaar, naar men verneemt, ernstige ongeregeldheden moeten plaats hebben veroorzaakt door de poldergasten, die aan de bedijking van den nieuwen polder werkzaam zijn.

— In de *Middelburgsche Courant* leest men:

» Wij vernemen uit Neuzen van den 6 October, dat de Eendragt-polder een kwartier uurs afstand boven den Margaretha-polder gelegen, en omtrent anderhalf uur voorbij Neuzen, gisteren in groot gevaar was van onder te loopen. Een gedeelte van den dijk was reeds doorgebroken; drie polders zijn aan dien dijk verbonden, hetwelk dus groote schade veroorzaakt zou hebben; gelukkig is het gevaar thans door minder ongunstig weder gedeeltelijk geweken."

— Uit Luxemburg schrijft men van den 5den dezer: Heden namiddag te drie ure heeft Prins *Hendrik* der Nederlanden de zitting der Kamers geopend met de gebruikelijke rede, waaruit blijkt dat onze instellingen geen gevaar loopen van de zijde van ons koninklijk huis, zoo als het gerucht daaromtrent door kwaadwilligen was verspreid.

Deze rede werd door de Kamer en de bezette tribune onder de diepste stilte aangehoord, en is alleen toegejuicht met de kreet: leve de Koning! Bij het vertrek van den Prins hoorde men herhaaldelijk de kreeten: leve de Prins!

De Kamer is daarna overgegaan tot de verkiezing van haar bureau. Er waren 43 leden.

De heer *Charles Metz* is bij de eerste stemming met 34 stemmen tot president gekozen; onder de 9 andere billetten waren er 5 in blanco.

De stemming voor een vice-president heeft geen resultaat opgeleverd bij de eerste stemming. De heer *Jos. Pescatore* is daarna met 27 stemmen verkozen. De secretarissen zijn dezelfde als het vorige jaar.

De heer *Metz* heeft, bij zijne benoeming tot Voorzitter, de Vergadering dank gezegd voor de hem ten zesden male sedert 1848 bewezen eer; hij ziet hierin een bewijs dat de Kamer in hare beginselen die ook de zijne zijn, wil volharden, en wil voortgaan om den gelukkigen toestand waarin zich Luxemburg bevindt, en waaraan het land de orde, rust en vrijheden die het geniet, verschuldigd is, te handhaven.

Van de Hoofd-Commissie tot oprigting van een Metalen Standbeeld ter eere van *Lourens Janszoon Coster* is dezer dagen eene uitnoodiging uitgegaan, ter bevordering van het daarbij omschreven doel. Door de bemoeijing van gezegde Commissie zullen ook onze stadgenooten, door de aanbieding eener lijst van inschrijving, thans in de gelegenheid worden gesteld tot het beoogde doel bij te dragen, en wij twijfelen niet, of velen hunner zullen gaarne een blijk willen geven, op welk een hoogen prijs zij de uitvinding der Boekdrukkunst stellen, den roem ten deze door onzen onsterfelijken Landgenoot verworven en de gezegende gevolgen welke die uitvinding voor het menschdom heeft gehad.

BAROMETER- EN THERMOMETERSTAND, TE BREDA.

Correctiën enz., als vroeger. (Zie *Bredasche Courant* 11 Julij 1850, N°. 55).

SEPTEMBER 1852.

	BAROMETER.		THERMOMETER.	
	8 u. 's morg.	2 u. 's nam.	8 u. 's morg.	2 u. 's nam.
1	76671	76700	15,1°C.	20,0°C.
2	6844	6843	18,6	24,4
3	6858	6670	17,2	23,3
4	6525	6378	17,2	24,4
5	6268	6112	21,1	26,3
6	6129	6053	18,3	25,5
7	6097	6138	18,8	22,2
8	6231	6075	17,2	21,2
9	6047	5884	17,2	21,3
10	5709	5624	16,1	18,4
11	5432	5500	15,5	19,4
12	5529	5610	15,2	16,4
13	5805	5838	13,8	17,7
14	5928	5924	13,8	18,2
15	5414	5061	13,1	17,4
16	4779	5256	12,2	17,2
17	5800	5804	12,4	[illegible]
18	5770	5153	11,1	15,3
19	4288	4574	16,1	18,3
20	5486	5372	12,3	18,6
21	5290	5349	13,9	12,4
22	6984	7184	12,2	14,5
23	7345	7369	12,2	16,1
24	7485	7380	10,0	19,6
25	6956	6712	11,6	20,3
26	5942	5958	12,7	18,4
27	6053	5869	11,1	20,3
28	4885	4549	13,3	15,5
29	4775	4748	12,2	17,2
30	4799	5144	11,6	13,8
Gemid.	75938	758943	14,4	19,3

Den 5en 's av. $6^1/_2$ tot $9^1/_2$ weerlicht.
» 6en $2^1/_2$'s nam. tot 6 u. 's av. ligte donderslagen.
» 7en 7 u. s av. weerlicht.
» 9en $7^1/_2$ s av. weerlicht.
» 10en 4 u. 's mor. onweder.

NATUURKUNDIGE VEREENIGING TE BREDA.

Vergadering, *op Maandag den* 11. *October* 1852, *des avonds ten* $6^{1}/_{2}$ *ure.*

Redenaar: de Heer BADON GHIJBEN.

BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

GEBOORTEN.

Van 3 Oct. tot en met 9 Oct. 1852. 5 mann. 3 vrouwel. geslacht.

HUWELIJKEN.

Van 3 Oct. tot en met 9 Oct. 1852. 3 huwelijken.

STERFGEVALLEN.

Van 3 Oct. tot en met 9 Oct. 1852. 3 mann. 4 vrouwel. geslacht.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 8. October.

TARWE: Poolsche tot vorige prijzen met meer handel, Roode weinig ter veil en prijshoudend; verk.: 127, 129 ℔ bonte Pools. *f* 300, *f* 312; 129 ℔ mindere dito *f* 305, 133 ℔ N. Marksche *f* 296; 125 ℔ bonte Pools. *f* 285.

— ROGGE *f* 3 à *f* 4 hooger, met veel handel aan consumtie en binnenl. verzending: verkocht in Entrepot 118 ℔ N. Archangel *f* 173, *f* 175; 119 ℔ dito *f* 178; in Cons. 117 ℔ Jar. Archangel *f* 182; 119 ℔ N. dito 184; 116 ℔ O. Gedroogde *f* 180; 121, 122 ℔ Pruissische *f* 207, *f* 210; 122 ℔ Donau *f* 200.

GERST en HAVER zonder handel.

BOEKWEIT prijshoudend: 124 ℔ N. Holst. *f* 230.

KOOLZAAD, op 9 vaten Olie te leveren: in Sept. eerstk. $58^{1}/_{2}$ P. vl.; in Oct. eerstk. $53^{1}/_{2}$ P. vl.; in Nov. eerstk. $54^{1}/_{2}$ P. vl.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* $31^{1}/_{2}$; Vlieg. *f* $30^{1}/_{2}$ à $^{3}/_{4}$; 1 Nov. eerstk. *f* 31; 1 Dec. eerstk. *f* $31^{7}/_{8}$; 1 Mei eerstk. *f* $33^{3}/_{4}$; 1 Sept. eerstk. *f* $34^{1}/_{2}$.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* $31^{1}/_{2}$; Vlieg. *f* $30^{1}/_{2}$ à $^{1}/_{4}$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* $39^{1}/_{2}$; Vlieg. *f* $38^{1}/_{2}$.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 64 à 66. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* $8^{1}/_{2}$ à *f* $10^{1}/_{2}$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 8. OCTOBER 1852.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 0,00	tot *f* 9,90.
Het dito dito Rogge Oude	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» » 6,80	» » 7,00.
Het dito dito Boekweit Oude	» » 0,00	» » 5,80.
Het dito dito Boekweit	» » 0,00	» » 5,60.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		» 0,17.
Een ligt Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,17.
Een Fransche of Wittebrood, van een pond Nederl.		» $0,26^{1}/_{2}$
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,30.
Een Nederl. pond Tarwe-meel		» 0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0.16.
Een dito pond Boter		» 0,70.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f* 0,00	tot *f* 1,90.
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,00.
Het 1000 Doof Hout		» 1,80.
De kar Spaanders		» 2,85.
De » Stroiken		» 2,50.
De 100 Mutsaard		» 3.50.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (8 *October*) was de fondsnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. $63^{1}/_{2}$, $^{3}/_{4}$, $^{9}/_{16}$; 3 pCt. $76^{5}/_{16}$, $^{3}/_{8}$; 4 pCt. $95^{3}/_{4}$, $96^{1}/_{8}$, $95^{3}/_{4}$; O. Ind. Leening 4 pCt. $95^{3}/_{4}$, $^{1}/_{2}$; Amort. Syndik. $3^{1}/_{2}$ pCt. $95^{1}/_{8}$; Handelm. $124^{3}/_{4}$; Maats. van Weld. 4 pCt. 89; Belgie $2^{1}/_{2}$ pCt. $51^{7}/_{8}$; Fr. Oblig. 3 pCt. $72^{15}/_{16}$, 73; Spanje Onbep. St. 1 pCt. $23^{7}/_{8}$, 24, $23^{15}/_{16}$; 3 pCt. $39^{3}/_{8}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $45^{5}/_{8}$, $^{11}/_{16}$; Coupons Bew. $2^{13}/_{16}$; Amort. Schuld $6^{3}/_{16}$; Portug. te Londen $41^{3}/_{4}$, $^{13}/_{16}$; 4 pCt. $38^{7}/_{16}$, $^{3}/_{8}$, $^{9}/_{16}$; Rusland 5 pCt. $107^{7}/_{8}$; dito 1828—29 $106^{1}/_{2}$; Certif. 1831—33 $96^{3}/_{4}$; 4 pCt. bij *Hope* $90^{7}/_{8}$; Id. bij *Stieglitz* $90^{1}/_{2}$, $^{9}/_{16}$; Id. 5de Serie $90^{1}/_{2}$; Polen Certif. 85; Oostenr. Metall. $77^{3}/_{4}$, $78^{1}/_{2}$; Nieuwe $2^{1}/_{2}$ pCt. $40^{5}/_{8}$, $^{9}/_{16}$; Nieuwe 5 pCt. $90^{1}/_{8}$.

Advertentiën.

RUSSISCHE EN AMERIKAANSCHE
PELTERIJEN.

D. J. SANGER, *Bontwerker van Amsterdam*, verwittigt mits deze het geëerde Publiek, dat hij alhier gearriveerd is met een groot assortiment Russische en Amerikaansche Pelterijen, bestaande in

CHINCHILLA, EDEL- EN STEENMARDER, PETIT GRIS,

Marder Brulé, Nertse, Muscus, Jenotte,

HERMELIJN, GRIJZE LAPÉ EN ZWANENDONZEN BOAS,

VICTORINES EN MOFFEN, DONZEN- EN RING-COLLIERS, MANCHETTEN,

soliede opgemaakte en onopgemaakte

JASKRAGEN, BONTEN SCHOENEN, VOETSTOVEN, ENZ.

Hij neemt de vrijheid zich aan te bevelen en UEd. uit te noodigen tot het bezoeken van zijn Magazijn, zich vleijende door eene soliede en civiele bediening zich UEd. protectie waardig te maken.

Is uitgepakt in het Logement *de Oude Prins*, in de Torenstraat, van af *Maandag den* 11. *tot en met Maandag den* 18. *October*. Zonder uitstel.

DE SCHAT DER GENEESKRACHT,

een Boekje dat *over Electriciteit en Galvanismus*, over Rheumatismus en zijne gevolgen, Verlamming, Verzwakking, enz. handelt, wordt in onderstaande Dépôts der GOLDBERGERS KETTINGEN om niet afgegeven.

Amsterdam, Verkoophuis.	Eindhoven, H. Gruithuyzen, Rz.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	Helmond, A. H. Martin.
» C. H. Veraart.	's Hertogenbosch, F. L. Welsch.
Boxmeer, G. Muller.	Tholen, T. J. Maas.
Breda, Wed. Wierex Folla.	Tilburg, C. H. Donnhoff.

KONINKLIJKE AKADEMIE VOOR DE ZEE- EN LANDMAGT.

AANBESTEDING VAN PATENT-OLIE.

De RAAD van ADMINISTRATIE van opgemelde Akademie, zal op *Maandag den* 11. *October* 1852, des middags ten $12^{1}/_{2}$ uur, **AANBESTEDEN:**

De LEVERING van **PATENT-OLIE**, over het tijdvak van 1 *November* 1852 tot 31 *October* 1853.

De Voorwaarden liggen ter lezing op het Bureau van den Kapitein-Kwartiermeester; de Billetten van inschrijving moeten, op zegel geschreven, des morgens vóór Twaalf uren van den dag der Aanbesteding in de aldaar geplaatste Bus gestoken worden.

BREDA, 30. September 1852.

Op Last van den Raad voornoemd,
De Kapitein-Kwartiermeester,
F. C. R. BOERS.

KONINKLIJKE AKADEMIE VOOR DE ZEE- EN LANDMAGT.

Aanbesteding van Levensmiddelen.

Op *Maandag den* 11. *October* 1852, des middags ten $12^{1}/_{2}$ uren, zal door den RAAD van ADMINISTRATIE van gemelde Akademie, worden **AANBESTEED** de LEVERING van:

1°. BROOD, voor de Kadets en Adelborsten.		Over het tijdvak van 1 November 1852, tot 31 October 1853.
2°. RUND- en KALFSVLEESCH,	id.	
3°. SPEK, WORST en HOOFDKAAS,	id.	
4°. KRUIDENIERSWAREN,	id.	
5°. ZOUTEVISCH en STOKVISCH,	id.	
6°. ERWTEN en BOONEN,	id.	
7°. BIER,	id.	
8°. RUNDVLEESCH en VET, voor de Oppassers.		
9°. AARDAPPELEN, voor de Kadets en Adelborsten.		Over het tijdvak van 1 November 1852 tot 15 Julij 1853.
10°. Idem » » Oppassers.		

De Voorwaarden liggen ter lezing op het Bureau van den Kapitein-Kwartiermeester; de Billetten van Inschrijving moeten op zegel geschreven, (met vermelding buitenop van het Artikel) des morgens vóór Twaalf uren van den dag der Aanbesteding in de aldaar geplaatste Bus gestoken worden, terwijl de monsters van sommige der bovengenoemde Artikelen, in de Akademie kunnen bezigtigd worden.

BREDA, den 30. September 1852.

Op last van den Raad voornoemd:
De Kapitein-Kwartiermeester,
F. C. R. BOERS.

*** K. H. BODE, Notaris te *'s Princenhage*, zal op *Maandag den* 11. *October* 1852, voormiddags ten 10 uur, op de plaats, op *Gageldonk* en *den Eemer*, onder *'s Princenhage*, publiek

VERKOOPEN:

Op GAGELDONK.

6 Kavelen Zware omgewaaide KANADABOOMEN.
5 Kavelen DROOGEN BRAND.

Op DEN EEMER.

3 Kavelen omgewaaide KANADA- en POPULIERBOOMEN en een Zwaren EIKENBOOM.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN TIMMERHOUT,

OP 3 MAANDEN CREDIET,

op *Dingsdag den* 12. *October* 1852, des voormiddags ten 10 ure, op het *Kasteelplein*, bij de *Katerstraat*, bestaande in:

GREENEN-, VUREN- en DENNEN DEELEN en RIBBEN, VLOT-, SLIJP- en SNEEDEELEN, SCHROTEN en LATTEN; eenig EIKEN- en WAGENSCHOTHOUT, enz.

Twee uren voor de Verkooping aldaar te zien.

*** Bij H. J. GELDERMAN, te *Meppel*, is uitgegeven:

C. VAN SCHAICK

AFSCHEIDSREDE over Matth. 28: vs. 20, uitgesproken bij zijn vertrek naar PARAMARIBO, den 1sten Februarij 1852. *f* »,40.

H. J. VAN DER SCHOOT

ZIELENVOEDSEL, of Geestelijke Gedichten, op verzoek zijner vrienden in het licht gegeven, door *K. J. van Goor*, leeraar bij de Chr. Afgescheidene Gemeente te Sneek *f* »,40.

Van beide deze Werkjes zijn nog slechts weinige EXEMPLAREN *voorhanden.*

*** Bij BROESE & COMP. te *Breda*, zijn te bekomen:

LIJSTEN der UITKOMST van de VERLOTING der VOORWERPEN, aangekocht uit de Tentoonstelling der Voortbrengselen van Nationale Nijverheid te *Arnhem*.

Prijs 15 Cents.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.